

Pracovná skupina pre lesníctvo, 7. novembra 2019

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Prezentácia a výmena názorov na novú Komisiu a Parlament, ich priority pre odvetvie lesníctva

V Parlamente sa po májových voľbách vymenilo viac než 500 poslancov, posilnila frakcia Zelených. Medzi podporovateľov lesníctva patrí europoslankyňa vo výbore AGRI Simone Schmidtbauerová (EPP, AT). PT upozornilo na podpredsedu výboru Francisca Guerreiru (EPP, PT), ktorý je silne environmentálne zameraný a zaujal nepriateľský vzťah ku Copa a Cogeca. SK spomenulo svojho europoslancu Michala Wiezika, aj on je ekológ.

V Komisii stále prebieha výber a výmena komisárov, predsedníčka predstavila záväzok dosiahnuť uhlíkovú neutralitu EÚ do roku 2050. Do portfólia podpredsedu zas bude patriť vykonávanie novej stratégie Zelená dohoda pre Európu (European Green Deal) aj zavedenie európskeho programu zalesňovania. Nová Komisia sa zaviazala predstaviť návrhy uvedených stratégií do 100 dní od zahájenia svojho mandátu

Výmena názorov s Adrianom Enachem (EIB) o finančných nástrojoch EIB pre odvetvie lesníctva a taxonómiu

Zástupca Európskej investičnej banky (EIB) prezentoval stanoviská k finančným nástrojom týkajúce sa lesníctva a predstavil priority EIB: inovácie, ochrana životného prostredia, rozvoj infraštruktúry a podpora malých a stredných podnikov.

Projekty súvisiace s lesníctvom sa najčastejšie týkajú obnovy lesov po mimoriadnych prírodných katastrofách, posilnenia udržateľného hospodárstva, vodných zdrojov v lesných oblastiach a produkcie biomasy (dreva) a biohospodárstva. Vďaka projektom podporovaným EIB sa ročne vysadí 200 000 ha nových a obnoví sa 350 000 ha zničených lesov. V období 2014 - 2018 EIB do lesníctva investovala 6,2 mld. EUR.

Súčasný stav a výmena názorov na budúcu stratégiu EÚ v oblasti lesníctva

Predsedníctvo RO vyzvalo v apríli Komisiu na predloženie stratégie pre lesníctvo po roku 2020, výzva bola prezentovaná aj behom konferencie Naše lesy, naša budúcnosť. Počas októbrového zasadnutia Rady krajiny Visegrádskej skupiny prezentovali spoločné stanovisko Lesy, udržateľné lesné hospodárstvo a prispôsobenie sa klimatickým zmenám.

Podľa sekretariátu je nutné uznať rolu lesov ako sektoru prispievajúceho k sekvestracii

uhlíka. Aj podľa Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) by rolu lesov mali uznať všetky sektory a mal by existovať dostatočný rozpočet na posilnenie udržateľného a obehového biohospodárstva. Výbor zaujal aj stanovisko k odlesňovaniu v tretích krajinách.

Súčasný stav a výmena názorov na LULUCF a referenčnú úroveň lesov

V súlade s čl. 8 nariadenia EP a Rady (EÚ) 2018/841 o zahrnutí emisií skleníkových plynov a ich pohlcovania v dôsledku využívania pôdy, zmenách vo využívaní pôdy a lesníctva do rámca politiky v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 pripravujú členské štáty svoje vnútroštátne plány pre

lesníctvo vrátane navrhovanej referenčnej úrovne pre lesy na obdobie 2021 – 2025. Štáty by mali po prieskume Komisie finalizovať svoje dokumenty do 31. 12. 2019.

Výmena názorov s Galinom Gentchevom (DG AGRI) o príležitostiach podpory bioekonomiky v rámci SPP 2020+

Zástupca DG AGRI informoval o snahe Komisie pripraviť komplexnú stratégiu pre biohospodárstvo, ktorá by bola zohľadnená v novej SPP 2020+ prostredníctvom nových intervencií. Komisia usporadúva množstvo seminárov, ak má niekto záujem o aktívny príspevok na seminári, je možné ozvať sa do konca roku 2019.

Informácie o lesníctve v roku 2050: Vízie budúcich udržateľných rozhodnutí šetrných ku klíme

Dokument bol vytvorený na základe výzvy DG GROW na predloženie vlastných vízií a akčného plánu priemyslu z pohľadu udržateľnosti a posilnenia ochrany klímy. Po ukončení pripomienkovania sa očakáva jeho finálne znenie.

Body spoločného prípravného zasadnutia Copa a Cogeca, CEPF, ELO a USSE:

Kandidátmi na predsedu skupiny CDG pre lesníctvo sú António Paula Soares (CEPF) a na podpredsedov Mårten Larsson (CEPI) a Kelsey Perlmanová (EEB).

V rámci programu Horizont 2020 je 33 projektov zameraných na podporu lesníctva, 19 z nich sa lesníctva týka priamo a 7 sa zameriava na lesníctvo v súvislosti s klimatickými zmenami. Navrhnutý rozpočet na program je 100 mld. EUR, z nich je 3,8 mld. vyčlenených na klaster Potraviný, biohospodárstvo, prírodné zdroje, poľnohospodárstvo a životné prostredie.

Stratégia na podporu biodiverzity bude jednou z kľúčových iniciatív novej Komisie. Copa a Cogeca vypracovali vlastné stanovisko, v ktorom zdôrazňujú nutnosť zahrnúť poľnohospodárov, družstiev a vlastníkov lesov v EÚ do komplexného riešenia. Zásadné je zaistiť súdržnosť európskych politík a adekvátny rozpočet, takisto musia existovať rovnaké podmienky pre členské štáty. Poľnohospodári by mali mať možnosť zvoliť si z dostatočného množstva dobrovoľných opatrení podporujúcich biologickú rozmanitosť a byť za to patrične odmeňovaní. A negatívne ekonomické dopady i nižšie výnosy súvisiace s plnením opatrení na podporu biologickej rozmanitosti by mali byť adekvátne kompenzované. Stratégia pre biodiverzitu do roku 2030 by mala byť prijatá v polovici roka 2021.

Výskyt kôrovca je stále aktuálny (CZ, DE), problém dosahuje kalamitný stav. V ES a PT majú problém so suchom a lesnými požiarimi. Okrem toho sa v lesoch šíria nepôvodné agresívne druhy. Problematické je financovanie (či na úkor SPP alebo nájdenie nových zdrojov).

Európska komisia prezentovala návrh nariadenia na zriadenie rámca na uľahčenie udržateľných investícií dňa 24. 5. 2018 ako súčasť akčného plánu pre udržateľné financovanie. Jeho cieľom je štandardizovať kritériá na to, či je hospodárska činnosť ekologicky udržateľná a zlepšiť jasnosť a transparentnosť, čím sa podporí trh pre udržateľné investície. Parlament prijal svoje stanovisko k návrhu smernice 28. 3. 2019, Rada 25. 9. 2019. Ďalší dialóg prebehne 20. 11. 2019.

V EÚ k odlesňovaniu nedochádza, skôr sa lesy rozširujú. Problém je v tretích krajinách, kde je často odlesňovanie spojené s obchodnými dohodami s EÚ. Preto Komisia zvažuje nastavenie pravidiel pre obchodné vzťahy, aby sa odlesňovaniu predchádzalo. Jednou z možností je napr.

zavedenie značenia, či počas výroby alebo spracovania došlo k odlesňovaniu.

Sekretariát informoval o plánovanom predložení ekosystémového hodnotenia MAES v decembri 2019. Hodnotenie MAES prebehne 13. 12. 2019 na konferencii v Helsinkách. Ďalšia konferencia zameraná na rolu lesov pri ochrane biodiverzity a klímy bude 4. – 5. 2. 2020 v Bruseli.

Sekretariát naviazal na bod týkajúci sa taxonómie – jej implementácia nie je celkom v súlade so smernicou RED II (lesná biomasa je podľa RED II hodnotená ako udržateľná, podľa taxonómie udržateľná nie je). Smernica RED II bola schválená v roku 2018, Komisia by mala predložiť návrh implementovaných aktov pre lesnú biomasu do 31. 1. 2021.

Komisia ďalej začala s projektom RED II BIO, ktorého cieľom je prispieť k rýchlemu, harmonizovanému a nákladovo efektívnemu uplatňovaniu nových kritérií udržateľnosti RED II v členských štátoch. Prvé zasadnutie prebehlo 11. 10. 2019, ďalšie bude na jar 2020.